

CSENDŐRSÉGI LAPOK

A Magyarországi Közalkalmazottak Szövetsége Csendőrök Egyesületének lapja.

Előfizetési ár: Egész évre 12 korona.
Megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án.

Szerkeszti: A szerkesztő-bizottság Máthé Miklós,
Szepesi Jenő és Balázs György közreműködésével
BERKES FERENC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám

Itt az írás!

Valamikor döbbenettel és öklöbe szorult kezekkel állított meg bennünket a Népszava vörös ember plakátja és hatalmas, félelmetes erejével mutatott az írásra, a betűk rengetegére, a mely felrázni, felébreszteni akarta az elnyomott, kihasznált proletártömegeket. A vörös ember most életre ébredt. Kemény öklével, a mely eddig szimbolumot jelentett, végig sujtott a polgári társadalmon és nyomában megroppantak korhadt talapzatai az osztályállamnak. Az elnyomottak rettentő seregei tudatára ébredtek kihasználtságuknak és azok ellen fordultak, a kiknek minden nyomoruságukat elsősorban köszönhatték, a kik a munkásból rabszolgát és a rabszolgából ágyútölteléket formáltak. A nagytőkés társadalomnak ez a romboló munkája, kellett, hogy kiváltsa a tömegekből azt a visszhangot, a mely csak egyféleképpen szólhatott: Pusztuljon a kapitalista társadalom!

A negyedfél esztendő háború elfojtott keserősége csak izzóbbá tette ezt a jogos gyűlöletet a melynek következménye volt a magyar proletáriátus októberi megmozdulása. Mert bárhog is magyarazzák a forradalomban résztvett pártok arányait, kétségtelen, hogy ez a forradalom soha meg nem születhetett volna, a munkásság megmozdulása nélkül. Hiszen ezért dolgoztak, küzdöttek évtizedeken keresztül elvtársaink, hogy megműveljék azt a talajt, a melyből egyszer diadalmasan fog életre kelni, a dolgozó proletáriátus hatalma. Gúny, megvetés és féktelen üldözés ki-

sérte ezt a munkát. De a szocialista eszmékbe vetett hit, mint a tűzcsóva, nyalábolta át az egész világot és állította a proletárok millióit mindenfelé csatasorba. És ahogy terjedt a nagytőke rablási vágya, úgy szaporodott a «hazátlan bitangok» tábora. Minél jobban fokozódott a kiváltságos osztály jóléte, annál jobban gyült az elkeseredés a tömegekben és vitte őket a szocialista ideálok megvalósulása felé.

A háború, a mely maga is csak egyik tényezője volt a nagytőke rablási vágyának, nagyban hozzájárult a Tőke és a Munka közötti ellentét kiélesítéséhez. A Tőke számára a háború a munkanélküli jövedelmet csak megsokszorozta, míg a proletártömegek nyomoruságával senki nem törődött.

Vajjon egy elvesztett, gyilkos háború után lehetett volna az engesztelődés hangján beszélni? Nem. A nagytőke utolsó lélegzete a háború volt és annak előrelátott befejeződésével, a nagytőke hatalma, a maga korrupciójával, fegyveres erejével többé vissza nem térhet. A Vörös Ember sokáig tétlenségre kárhoztatott ökle most készül lesujtani, hogy valóra váltsa ebben az országban is a forradalmi szociáldemokrácia diadalát és elsöpörje minden tartozékával együtt a bűnnek, a nyomoruságnak, a szegénységnek, a jogfosztottságnak, a sötétségnek, az igazságtalanságnak gyűlölt kártyavárát, a nagybirtokosok, az iparbárók, a méltóságos bankigazgatók, a nagypapok és hitbizományok osztályállamát!

**Ne engedjük a forradalmat visszacsinálni:
szavazzunk szociáldemokratára!**

Folytassuk a szervezkedés munkáját.

Négy hónapja már, hogy hirdetjük a szervezkedés szükségét és jövőnkre kiható fontosságát szóban és írásban bajtársaink előtt.

Négy hónap nagyon hosszú idő ma, a mikor évszázados lépésekkel kell előre törtetnünk, hogy pótolhassuk azokat a mulasztásokat, a melyek az autokrata uralomnak századokon át elszenvedett elnyomó politikája nyomán késleltették demokratikus irányban való fejlődésünket.

Ez az elnyomottság, a melyet a kapitalista érdekek erőszakos fejlesztése és mindenáron való megvédése már a végletekig fokozott, roppantul ránehezedett agyunkra, megbénította gondolkozási képességünket; süketekké, vakokká tett bennünket annyira, hogy a népek nagy tömege s egyes testületek számottevő összességének nagyrésze még most sem tud kieviczkelni a nyomás alól, holott látja, hallja és érzi, hogy az a nyomás már megszűnt; ledőlt az elavult, korhadt rendszer legutolsó bástyája és építeni kellene jövőnk demokratikus alapját.

Az a tehetetlenség, a mely még most is észlelhető bajtársaink egyes csoportjainál szervezkedésünk első idejében, határozottabb megjelöléssel: az első két hónapban, még érthető és menthető volt valamennyire, mert hiszen a reakció sötétlelkű lovagjai részéről lelkiileg és erkölcsileg megtévesztett és megfélemlített gyengébb kaliberű csendőregyénektől nem is várhattuk a máról-holnapra való átalakulást, de nem várhattuk azt sem, hogy egyszerre elfogadják azt az álláspontot, a melyet röpiratokban, majd előttük elmondott beszédeinkben ismertettünk.

De mi nem is ezt vártuk, hanem azt, hogy gondolkozásra tudjuk készíteni bajtársainkat és mint minden gondolkozó embertől, tőlük is jogosan vártuk, hogy a helyes utat és irányt, a melyet előttük megjelöltünk és a melyet azóta a testületnek nagyrésze már el is ismert, szintén követni fogják és ebbeli tevékenységükkel és igyekezetükkel támogatni fogják Egyesületünket a szocialista szervezkedés nagy munkájának befejezésében.

Ez a várakozásunk azonban, legalább még ez ideig, nem járt kellő sikerrel s nem termette meg azokat a gyümölcsöket, a melyeket szakadatlan szóbeli és írásbeli agitációink után jogosan remélhattunk, holott minden bajtársunk tudja, a ki csak legkevésbé is érdeklődött ügyünk iránt, hogy egyetlen alkalmat sem mulasztottunk el, akár egyes személyeknek, akár csoportosan összegyűlt bajtársainknak felvilágosításáról, oktatásáról és irányításáról volt szó, hogy kötelességünket teljesítsük.

Utóbb már kénytelenek voltunk körzetcsoporthaink segítségét is igénybe venni és azok útján hatni a késedelmeskedőkre és elveinktől idegenkedőkre, sőt státus- és illetékrendezésünk kedvező elintézésekor körtáviratot is bocsátottunk ki körzetcsoporthainkhoz abból a célból, hogy sürgősen beküldendő névjegyzékekben ismer-

tessék az Egyesülettel azoknak a bajtársainknak névsorát, a kik Egyesületünkbe még be nem léptek és határozottan jelöljék meg azokat az okokat is, a melyek őket a belépésben akadályozhatták, illetve attól visszatarthatták.

Határozott szándékunk volt ugyanis, hogy azokat, a kiket a mienktől eltérő felfogások tartottak vissza Egyesületünkbe való belépéstől, mint a köztársasági demokratikus eszmékkel egyet nem értő, a szocialista szellemmel ellentétben álló s így habár öntudatlanul vagy burkoltan is, de határozottan ellenforradalmi célokat szolgáló vagy legalább is előmozdítani törekvő bajtársakat, nemcsak a státus- és illetékrendezés kedvezményéből zárjuk ki, a mi néhány esetben meg is történt, hanem sorainkból is kiközösítsük, mert egyáltalán nem tűrhető, hogy egy szervezett testület tagjai között olyanok is helyet foglaljanak, a kik annak a testületnek mostani elveivel, felfogásával egyet nem értenek s ezzel rontják, zavarják annak testületbeli harmoniáját.

Ez a nyilvánvaló szándék megdöbbenetete ugyan az egyes, eddig tőlünk visszahuzódó bajtársainkat és a nem épen szelid nyomás hatása alatt, költött vagy valódi mentegetődzések mellett, tömegesen lépnek be Egyesületünkbe, de még se olyan számmal, mint azt vártuk volna.

A belépés eddigi elmulasztásának okait illetőleg, habár az e tekintetben felhozott egyes mentegetődzések csakugyan elfogadhatók, mégis kénytelenek vagyunk rámutatni, hogy legnagyobbbrészt üres szavak azok és a jövő iránti alaptalan aggodalmak tarthatatlan képzelődések jellegét viselik magukon.

A jövő bizonytalansága feletti aggodalmaskodás és beteges képzelődés már azért sem jogosult, mert hiszen akkor, a mikor egy államhatalmi irányzat már kialakult és az az irányzat, a mint az a szocialisták közismert és napról-napra hirdetett elveiből és törekvéseiből is kivehető, határozott és félreértést minden téren kizáró célokkal halad egy bizonyos megoldás felé, nem ejthet tévedésbe egyetlen gondolkozni tudó embert sem. Ha pedig tévedésbe nem ejthet, akkor egyenesen kötelességévé teszi minden honpolgárnak, hogy azt az elvet, azt az irányzatot támogassa, fejlődését tettekkkel előmozdítsa, megalapozását személyes csatlakozással erősítse.

Épen ezért, határozottan roszalnunk kell azt a késlekedést, azt az aggodalmas készülődést, a mit bajtársaink egyrészétől tapasztalunk, hogy még mindig várakozó álláspontra helyezkednek. Mire várnak még? Talán új fejleményekre?

Hiszen, ha helyesen gondolkozni tudnak, s ha figyelemmel kísérik az új átalakulás jelenségeit és azokat a törekvéseket, a melyek a forradalom vívmányainak megvédését célozzák, úgy tisztában lehetnek azzal, hogy minden más irányban erőszakolt átalakulás vagy visszaalakulás egyenesen az ellenforradalmi eszméket szolgálja, ezzel pedig nekünk, szocialista csendőröknek

nemcsak egyetérteni nem szabad, de egyenes kötelességünk az, hogy letörjük, megakadályozzuk, akárhol is találkozunk vele.

Mint hogy pedig ebbeli kötelességünknek csak úgy felelhetünk meg, ha kivétel nélkül mindannyian egy szervezetbe tömörülve, válllvetve küzdünk a kapitalista rendszert visszakivánó ellenforradalmi akciók ellen, kérjük, sőt erélyesen figyelmeztetjük bajtársainkat, hogy folytassák tovább odakünn a szervezkedés nehéz munkáját kitartással és szakadatlanul mindaddig, míg minden csendőr megszervezve nem lesz és kétségtelen jelét nem adja annak, hogy elveinkkel, a szociáldemokrata elvekkel és felfogásokkal magát azonosítja.

S ha minden törekvésök dacára még mindig akad-

nak olyan bajtársak, a kik a többszöri felvilágításán és oktatás után is csökönyösen ragaszkodnának elavult elveikhez s a kiket az új rendszer helyességéről és időszerűségéről teljesen meggyőzni nem tudnának, azokat akár csoportosan, akár egyenként is jelentsék fel a körzeti csoportnak vagy Egyesületünk vezetőségének, hogy velük szemben a kellő intézkedést megtehecssük.

A letelt négy hónap már elég hosszú idő. Elvégre egyszer már tisztán kell látnunk. Tudnunk kell, hogy mire számíthatunk és mire nem. Mert az bizonyos, hogy a ki nem tart velünk, az ellenünk van. Ellenségeinkkel pedig, ha mindjárt közülünk valók is azok, egyszer-smindenkorra le akarunk számolni.

Máté Miklós irodaigazgató.

A közigazgatás bűnei.

— *Elsikkasztották a Hadiözvegyeket.* —

A forradalom előtti Magyarország közigazgatása olyan szomorú és kiábrándító emléke az elmúlt rendszernek, hogy csak a legmélyebb undorral és megvetéssel tudunk reá visszagondolni. Csendőr elvtársaink előtt felesleges részletezni azt a retentő sok gazságot, a mellyel úgyszólván kivétel nélkül éltek a vidék kiskirályai, a született főszolgabírók és az elzüllött dzsentrí ivadékok. Ez a szomorú emlékü társaság, a mely évszázadokon át nyomorgatta, kinozta és üldözte a magyar népet, a háború alatt sem tagadta meg önmagát. Milliók vére hullásán, özvegyek és árvák könnyein sem tudtak tanulni a minden emberi hitványságnak ezek a letéteményesei. Hadisegélyeket loptak és tartottak vissza, vagyonokat gyűjtöttek, mulattak és szórakoztak, a míg a milliók családjuktól megfosztottan, a világ legszörnyűbb vágóhidján szenvedték tudatlanságuk nagy és fájdalmas bűnhődését. Jegyzők, főszolgabírók, községi bírók jelentették azt a rettegett hatalmat, a mely előtt el kellett némulnia minden jogos panasznak és keserűségnek. A falu kiskirályai a csendőrszurony palástja alatt a bűnöknek olyan sorozatát produkálták, a melyek méltóan sorakoznak a háború egyéb gazságaihoz. Ökölbe szorult kézzel hallgatunk a budapesti Munkástanács egyik legutóbbi ülésén Böhm Vilmos elvtárs, hadügyminiszter előadását háborús emberveszteségeinkről. De, a mi még ennél is irtózatosabban hatott reánk, az, a

háborús gazdálkodásnak az a bűnös könnyelműsége, a mellyel közigazgatásunk a háború szerencsétleneit üldözte.

— Egyenesen csodálatos az a megbizhatatlanság, a mivel a rokkantak, főleg az özvegyek és árvák számát állapították meg. Könnyen meg fogják érteni — mondotta a miniszter — miért kérdezik az emberek, hogy:

— «Miért nem kapok én rokkantsegélyt?

— «Miért nem kap az én gyermekem árvassegélyt, stb.

Egyszerűen nem léteznek ezek a statisztikában, mert a magyar közigazgatás ezt tudatosan így csinálta. Hadirokkant van összesen 252.572. Özvegy a 600,000 halottal szemben csak 72,000 van, tehát azt kellene hinní, hogy az elesettek többsége csupán fiatalember volt. De miután tudjuk, hogy a nősemberek százezrei, mondhatnám milliói vonultak be, tisztára lehetlenség, hogy ilyen kevés hadiözvegy van. Az igazság az, hogy *legnagyobb részét egyáltalán össze sem irták!*

Ez volt az a híres közigazgatás, a melynek parancsait csendőr elvtársainknak vakon kellett teljesíteni! Ennek a közigazgatásnak, a mely most egyszerre kezes báránnyá változott és a forradalom hívének csapott fel. Csoda-e, ha ezt a forradalmat ezek után még nem tartjuk befejezettnek?

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

II., Lánchíd-utca 6. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserelése. — Árjegyzék minden hangszerről külön kúldetik.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

a Rákóczi Tárogató feltalálója, Budapest,

A demokrácia és a politikai hatalom meghódítása.

*Irta: Kautsky Károly.**

Néha különbséget teszünk demokrácia és szocializmus vagyis a termelőeszközök és a termelés társadalmosítása között, olyképen, hogy azt mondjuk, a társadalmosítás a végcélunk, mozgalmunk törekvése és ennek a célnak elérésében a demokrácia pusztán csak eszköz, a mi bizonyos körülmények között alkalmatlanná, sőt akadályozóvá válhatik.

Alapjába véve pedig nem a szocializmus a végcélunk, hanem az osztályok, pártok, nemek vagy fajok ellen irányuló mindennemű kizsákmányolás és elnyomatás megszüntetése. (Erfurti program.)

Ennek a célnak megvalósítására törekszünk a proletár osztályharcz támogatásával, mert a proletárság mint a legalsóbb osztály, nem szabadithatja föl magát a nélkül, hogy megszüntesse a kizsákmányolás és elnyomatás minden okát és mert az ipari proletárság az az erő a kizsákmányolt és elnyomott rétek között, a mely egyre növekszik erőben, harci képességben, harci kedvben és a melynek végső győzelme elkerülhetetlen. Ezért kell ma végigharczolni a proletárság osztályharczát a kizsákmányolás és elnyomatás minden igazi ellenségének, bármely osztályból származzék is.

A szocialista termelőmódot azért tűzzük ki célul ebben a küzdelemben, mert a mai adott technikai és gazdasági feltételek mellett az egyetlen eszköznek mutatkozik törekvéseink megvalósítására. Ha be tudnák bizonyítani, hogy a proletárság és az emberiség földszabadulását egyáltalán csak, vagy a legezéravezetőbb módon a termelőeszközöknek magántulajdonban létele alapján érhetjük el, a mint még Proudhon föltette, akkor a nélkül, hogy egyáltalán lemondanánk végcélunkról, sőt éppen végcélunk érdekében el kell vetnünk a szocializmust.

A demokrácia és a szocializmus tehát nem abban különbözik, hogy az egyik eszköz, a másik cél. Mind a kettő eszköz ugyanannak a célnak elérésére.

* A Munkáskönyvtár 21-ik füzeteként jelent meg nemrégiben Kautsky Károlynak: „A proletárság diktatúrája” című tanulmánya. Kautsky, egyik legalaposabb ismerője Marx Károlynak, a ki Engels Friggyessel együtt kiadott „Kommunista kiáltvány”-ban alapjait fektet e le a szocializmusnak. A szocialista eszmék előretörése mindjobban az érdeklődés homlokterébe állította a kommunista kiáltvány „proletár diktatúrájának” kritikáját. Proletárdiktatúra vagy szocialdemokrácia? Ez a kérdés foglalkoztatja most a proletár-tömegeket és épen ezért időszerűnek tartjuk, ha csendőrelvtársaink olvassák Kautsky Károlynak fent jelzett tanulmányát, a melyből való az itt közölt részlet is.

Modern szocializmus alatt nemcsak a termelés társadalmi szervezését értjük, hanem a társadalom demokratikus szervezését is. Eszerint számunkra a szocializmus elválaszthatatlanul egybekapcsolódik a demokráciával. Demokrácia nélkül nincsen szocializmus.

A mondatot azonban nem lehet egyszerűen csak megfordítani. Demokrácia bizonyára lehetséges szocializmus nélkül. Sőt a legiszább demokrácia is elképzelhető szocializmus nélkül. Például a kisparasztközösségben, a hol a magántulajdonban levő terelőeszközök alapján mindenki számára a gazdasági feltételek legteljesebb egyenlősége érvényesül.

Mindenesetre elmondhatjuk, hogy a demokrácia lehetséges szocializmus nélkül és megelőzheti az utóbbit. És nyilvánvalóan ezt a szocializmust megelőző demokráciát veszik szemügyre azok, a kiknek nézete szerint a demokrácia úgy viszonylik a szocializmushoz, mint eszköz a célhoz, de többnyire sietnek hozzátenni, hogy a demokrácia tulajdonképpen mégsem eszköz a cél elérésében. Ennek a zártételnek a meghatározottabban ellene kell mondannunk. Mozgalmunkat a legvégzetesebb utra terelhetné, ha általában elfogadnánk.

Miért lenne a demokrácia alkalmatlan eszköz a szocializmus megvalósítására?

A politikai hatalom meghódításáról van szó.

Kijelentik, hogy ha az eddig polgárilag kormányzott demokratikus országban megvan annak lehetősége, hogy a szocialdemokraták többségbe jussanak a parlamenti választásokon, az uralkodó osztályok minden rendelkezésükre álló hatalmi eszközt fölhasználnának a demokrácia uralomra jutásának a megakadályozására. Ezért a proletárság nem a demokrácia, hanem csak forradalom útján ragadhatja magához a politikai hatalmat.

Kétségtelen, hogy ott, a hol egy demokratikus államban a proletárság hatalma megnövekszik, számolnunk kell az uralkodó osztályok kiserleteivel, hogy erőszakos eszközökkel akadályozzák meg azt, hogy föltörekvő osztály a maga javára érvényesítse a demokráciát. Ezzel azonban még nem bizonyítottuk be, hogy a demokrácia értéktelen a proletárság számára. Ha a megvitatott körülmények között az uralkodó osztályok erőszakhoz nyulnak, úgy ez éppen azért történik, mert félnek a demokrácia következményeitől. És erőszakos-

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és dísz tárgyak, órák, evőeszközök

180. sz.

182. sz.

Iparművészeti újdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Budapest, IV., Kigyó-tér 5. szám.

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

ságuk nem lenne egyéb, mint a demokrácia megdöntése.

Az uralkodó osztályoknak a demokrácia megszüntetésére irányuló várható kísérleteiből nem az tűnik ki, hogy a demokrácia értéktelen a proletárság számára, hanem ellenkezőleg, annak szükségessége, hogy a demokráciát minden erejével végsőkig védelmezze. Persze, ha a proletársággal elhitetik, hogy a demokrácia alapján véve mégis csak értéktelen diszlet, akkor nem fejt ki a szükséges erőt annak megvédelmezésére. A proletárság tömegei azonban mindenütt annyira ragaszkodnak demokratikus jogaikhoz, semhogy arra számíthatnánk, hogy akarat nélkül lemondának róluk. Ellenkezőleg inkább.

arra számíthatunk, hogy olyan nyomatkosan védelmezik meg jogaikat, hogy ha a népjogok ellenségei erőszakkal megsemmisíteni igyekeznének azokat, elszánt védekezésük politikai fölforgatássá válik.

Erre annál inkább számíthatunk, minél többre becsüli a proletárság a demokráciát, minél szenvedélyesebben ragaszkodik hozzá.

Másképpen azonban azt sem szabad hinnünk, hogy az események itt vázolt menete mindenütt elkerülhetetlen. Ilyen kishitűnek mégsem kell lennünk. Minél demokratikusabb az állam, az államhatalom eszközei — a katonaiak is — annál inkább függenek a néphangulattól (milicia). Ezek a hatalmi eszközök még a demokráciában is a proletármozgalom erőszakos elnyomásának eszközeivé válhatnak ott, a hol a proletárság számbelileg még gyöngé. Például egy agrárállamban, vagy a hol politikailag gyöngé, mert szervezetlen és szellemileg nem önálló. Ha azonban a demokratikus államban a proletárság annyira megerősödik, hogy eléggé számos és erőteljes lesz arra, hogy a meglévő szabadság segítségével magához ragadja a politikai hatalmat, akkor a «kapitalista diktatura» igen nehezen tudja előteremteni a demokrácia erőszakos megszüntetésére szükséges hatalmi eszközöket.

Marx valóban lehetségesnek sőt valószínűnek tartotta, hogy úgy Angliában mint Amerikában a proletárság békés úton meghódíthassa a politikai hatalmat. Az Internacionále 1872-iki hágai kongresszusának befejezése alkalmából Amsterdamban egy népgyűlésen beszédet mondott, a melyben többek között a következőket fejtette ki:

«Egyszer a munkásnak kezébe kell kerítenie a politikai hatalmat, hogy megalapozza a munka új szervezetét. Föl kell forgatnia a régi politikát, a mely megtartja a régi intézményeket, ha nem akar lemondani az erre a világra való földi paradicsomról, mint a régi keresztények, a kik az ilyesmit elhanyagolták és megvetették.

Azt azonban nem állítottuk, hogy az erre a célra vezető ut mindenütt ugyanaz.

Tudjuk, hogy figyelembe kell vennünk a különböző vidékek intézményeit, szokásait és hagyományait és hogy vannak országok, mint Amerika, Anglia és ha jobban ismerném az önök intézményeit talán hozzátennem, Hollandia, a hol a munkások békés úton megvalósíthatják céljaikat. De ez nem áll minden országra.»

Be kell várnunk, vajjon valóra válik-e Marx várakozása.

Ezekben az országokban bizonyára vannak a birtokos osztályoknak olyan rétegei, a melyeknek a proletárság erőszakos elnyomására irányuló hajlandósága növekszik. A mellett azonban vannak más rétegek, a melyek fokozódó megbecsüléssel szemlélik a proletárság növekvő hatalmát és engedményekkel kívánják őt jó hangulatban tartani. Habár a háborús állapot mindenütt erőteljesen korlátozza a néptömegek mozgás-szabadságát, az angol proletárságnak mégis lényegesen kibővítette a választójogát. Ma még egyáltalán nem lehet előrelátni, hogy a demokrácia a különböző államokban milyen módon fogja befolyásolni azt a módot, a melylyel a proletárság meghódítja a politikai hatalmat és mennyiben lesz hatással arra, hogy mindkét részen mellőzzék az erőszakos módszereket és csak békés eszközöket alkalmazzanak. A meglévő demokrácia semmi esetre sem lesz lényegtelen ebben a tekintetben. Egy demokratikus köztársaságban, a hol a népjogok évtizedek, talán évszázadok óta szilárdan meggyökeresedtek, azok a jogok, a melyeket a nép forradalomban kivívott, megtartott és kibővített, a mivel az uralkodó osztályokat is a néptömegek iránt való tiszteletre nevelte, az ilyen közösségben az átmenet formája is bizonyára más lesz, mint abban az államban, a melyben eddig a katonai despotizmus rendelkezett korlátlanul a legerősebb hatalmi eszközökkel a néptömegekkel szemben és megszokta azokat féken tartani.

Akik gyűlölik a régi rendszert —

szociáldemokratára szavaznak!

Először!

Először megy most választási küzdelembe a csendőr, először indul el útjára a politikai jogokból kitzasztott dolgozó proletárok tömegével a csendőr is, hogy szavazatával hitvallást tegyen a nemzetközi szocializmus mellett. Maguktól, minden parancsszó nélkül állottak a forradalom szolgálatába, maguktól, meggyőződésükre hallgatva mennek most a vörös lobogó segítségére.

Milyen nagyszerű, felemelő kép ez. A dolgozó társadalomnak legelnyomottabb, legkihasználta tömege, most, a mikor először élhet emberi jogával, odaáll a milliók mellé, hogy vezekeljen bűneiért, hogy tüntessen azok ellen, a kik ellenségévé tették a proletármillióknak! Kell ennél forradalmibb, nagyszerűbb cselekedet? Küszöbén, sorsfordulásán egy ország, gazdasági és társadalmi életének, a csendőr a forradalmi szociáldemokrácia segítségére siet, hogy ezzel a lépésével is bebizonyítsa utálatát és gyűlöletét azokkal szemben, a kik őt játszották ki mindig gyalázatos hatalmuk védelmezőjéül.

Magára eszmélt a csendőr. A forradalommal összetörte a reá rakott bilincseket, agyát kiszabadította a reakziós, sötét és gonosz *katonai* fegyelem alól, lelkiismeretének szabad utat engedett és reá jött *emberi* mivoltára, a melyet eddig elnyomtak, reá jött arra, hogy az uniformis, csak a mesterséget jelenti, mint a munkás kék zubbonya, de nem jelenti az emberi értékek sárbatiprását, emberi mivoltának elnyomását. Az a politika, a mely évtizedeken át a legbecstelenebb eszközökkel irtotta ki az emberi élethez való jogát a csendőrnek, a mely éhbérékért dolgoztatta és viseltette vele politikájának minden súlyosabb következményét, most megbosszulja magát. Az elnyomott és kihasznált, a jogokból kirekesztett milliók bosszuállásával megy a csendőr is, hogy diadalra segítse juttatni a forradalmi szociáldemokrácia zászlóját.

Nem lehet kétséges, hogy ez a bosszuállás egyszersmindenkorra lehetetlenné fogja tenni ebben a szerencsétlen országban, a forradalommal elsöpört rendszer visszatérését, de ugyanakkor örök időkre meg fogja teremteni a legtisztább proletár uralmat, azoknak az uralmát, a kik dolgoznak és küzdenek ennek az országnak a boldogulásáért, fejlődéséért. Nem lehet többé a csendőrből sem akaratnélküli bábót csinálni. *A forradalom vért és életet öntött az uniformisba.* Az uniformis megmozdult és a proletársors minden keserősége, nyomorusága üzi, hajtja a szociáldemokrácia felé...

Most pedig választania kell. A csendőr-munkás magára veszi munkás-zubbonyát és szervezetével rúg egy utolsót korrupt gazdáján, a nagytőkés, a nagybirtokos, az uri, a renyhe Magyarországon!

Csendőrfillérek.

— Egy napi fizetést a választási alapra. —

Emlékezhettünk még azokra a hires választásokra, a mikor a «nép bizalmából» választott képviselőtestület ült az ország nyakán. Emlékezhettünk még azokra a szép napokra, a mikor a zsidó nagytőke, meg a feneketlen papi pénzeszsák vásárolta a lelkiismeretet és kábitotta el követválasztások idején ezt a jó, de tudatlan magyar népet. Szégyene és gyalázata volt ez országnak minden képviselőválasztás. Sehol a világon oly visszaéléseket el nem követtek emberek lelkiismeretével, mint ebben a nyomorult országban és sehol a világon annyit össze nem hazudtak, mint Magyarországon választások idején.

A parlament méltó tükörképe is volt ennek az országnak. A kinek pénze volt, a kinek a bőre elég vastag volt a szavazatok összeszámlálásához, az mind bekerült a parlamentbe, de a kinek kergessé tette tenyerét a munka, a kinek tüdejét elkoptatta a gyárak gyilkos levegője, a ki napestig túrta a földet, a ki keserves munkával kereste kenyerét, annak a számára nemcsak a parlamentben nem akadt hely, de nem volt hely számára a képviselőválasztásnál sem. Otromba, érzéketlen, pompában és kényelemben felnevelkedett ficsurok, nagybirtokosok, bankigazgatók és más gyűlevész hada az uri társadalomnak lepte el a képviselőházat, hogy

az alkotmányosság leplével kendőzze rablóhadjáratát a dolgozó milliók ellen.

Igy történt meg, hogy ez a nagytőke pénzén és az állam útján a nép zsebéből kilopott pénzen összevásárolt képviselőház soha a nép érdekében nem tett semmit. Iskolák helyett kaszárnnyakat épített, kórházak helyett fogházakat, földhöz juttatás helyett pedig kivándorlásra kényszerítette százezreit Magyarország földmives proletárjainak! A választásokon szétszórt pénzekkel megfertőzte ezt az országot és utat nyitott legfélelmetesebb korrupciónak.

Ez volt a régi Magyarország. Az új, a melynek alapjait az októberi forradalom rakta le, a mostani választáson fog kialakulni. Ennek az új Magyarországnak már nem lesz szüksége, hogy pénzen vásárolja meg mandátumait. A tömegek, a kiket a forradalom szavazati joghoz juttatott, testvéreikre, dolgozó, munkástestvéreikre adják le szavazataikat, nem pénzért, hanem azért, hogy többé ne lehessen nélkülok és róluk a képviselőházban sém határozni.

Ehhez a munkához, ehhez az agitációs és felvilágosító munkához azonban pénzre van szükség. Magyarország dolgozó tömegét ma még fel kell világosítani, röpiratok, füzetek százezreivel, az írás és a betű rengetegével kell még lelkükhöz férközni, hogy lássák és megtanulják a szociáldemokrácia eszméjét, hogy *nem öntudatlanul, de tudással és a tények ismeretével* kerüljenek a választási urnák elé. Ezért van szükségünk pénzre, a munkások filléreire. Tanítással és neveléssel akarjuk magunkhoz emelni a tömegeket, tanítással és neveléssel akarjuk lehetővé tenni a szociáldemokrácia győzelmét. Egyesületünk vezetősége, a többi szakszervezetekkel együtt ezért elhatározta, hogy

keresetének, illetőleg fizetésének egy napra eső részét felajánlja a szociáldemokrata párt agitációs alapjára.

Olyan csekélység ez, a melyet az elkövetkezendő küzdelem meg fog érni, a melyből győztesen csak mi, forradalmi szociáldemokraták kerülhetünk ki.

Bizalmi testületünk már az új illetékrendezést vette alapul és eszerint a napi illetékek kerekaszámában így oszlanak meg:

Altisztek:

Csendőrök	17	K
őrmesterek	19	"
törzsőrmesterek	22	"
tiszthelyettesek	24	"

Tisztviselők:

VIII. rangosztálybeliek	38	K
IX. " " " "	30	"
X. " " " "	25	"
XI. " " " "	21	"

Ugyancsak a bizalmi testület határozata értelmében ezeket a napi illetékeket a *számadó testek* fogják levonni és egyesületünknek beszolgáltatni. Ezért *önállóan senki ne küldje be*, mert ezzel csak zavart okoz. Természetesen, ha a bajtársak az egy napi illetéken felül is adakozni akarnak, azt megtehetik és a *külön adakozás* megjelölésével közvetlenül egyesületünkhöz juttassák el ezeket az összegeket.

Elvtársak! Legyen ez a küzdelem megpecsételője a mi forradalmi megmozdulásunknak és mutassuk meg, hogy emberek vagyunk és élni akarunk.

Éljen a nemzetközi és forradalmi szociáldemokrácia!

**A köztársaságot védik,
akik szocialistára szavaznak**

A sziráti csendőrörs.

— Vizsgálat négy csendőr ellen. —

Balassagyarmatról érkezett megbízható jelentések szerint a sziráti csendőrörs négy tagja olyan dolgokat követett el, a melyek a legsúlyosabb következményekkel járhatnak az egész csendőrtestületre. Most, a mikor a kakastoll kiküszöbölésével a régi pandur-szellemnek még a maradványait is ki akarjuk irtani a testületből, akkor akad négy csendőr, a ki odaadja magát főszolgabíró és egyéb papi és földesuri cselédnek, hogy a szervezkedő földmunkások mozgalmát, karhatalommal is segítsen elnyomni.

El kellene ezt a jelentést dugni, hogy senki észre ne vegye, mert tudjuk, hogy ellenségeink nyomban tőkét kovácsolnak belőle. De mi nem

törődünk vele. Nyíltan és őszintén állottunk a szocialista lobogó alá, nyíltan és őszintén csatlakoztunk a szociáldemokrata munkássághoz, nyíltan és őszintén állunk ki most is a nagy nyilvánosság elé, hogy ezzel a szomorú ténnyel kapcsolatban ismételtelen leszögezzük:

Pusztulnia kell testületünkben minden csendőrnek, a ki nem értette meg a kor hívó szavát, a kinek nem az emberi jogok elismerése kell, hanem a szolgálai megálázkodás, a bérencségig való lealjasodás! Tudtuk, hogy lesznek közöttünk árulók, tudtuk, hogy lesznek közöttünk olyanok, a kik céljainkkal nem értenek egyet, de tudtuk azt is,

hogy ezek közöttünk egy percig sem maradhatnak. Ezeket a sötétben bujkáló és az egész testület ellen törő bajtársakat kettőzött figyelemmel fogjuk kísérni és ezt kötelessége minden öntudatos csendőr elvtársnak is megtennie, ha nem akarja, hogy néhány hitvány áruló miatt veszélybe kerüljön egy egész testület jövője. Szocialisták

vagyunk. Pártfegyelem alatt állunk és jaj annak, a ki vét a szocialista pártfegyelem ellen!

**Csendőrök, olvassátok a
«Csendőrségi Lapokat»!**

Tiszteikkel való érintkezés módja.

Irta : V.

Az októberi forradalom óta nálunk is emberré lett az «anyag». Rabbilincseit lerázva magáról elfoglalta azt a helyet, a melyet munkássága révén joggal megérdemelt. Ezen igen rövid idő alatt saját erejéből több eredményt tudott felmutatni, mint a mennyit a mindenkori magas előjárói összeségének «atyai gondoskodása» a csendőrség fennállása óta vivott ki részére. Az eredmény megvan ugyan, de csak akkor marad meg, ha féltékenyen őrködünk felette.

A vizsgázott altisztikarból: tisztviselők, míg a csendőrlegénységből: altisztek lettek. A mult kasztrendszerével együtt eltűnt a lealázó «legénység» elnevezés is, rombadőltek a szigorú határfalak és közelebb jutott egymáshoz a tiszt az alárendelt tisztviselő-, illetve altiszttel. Most vagyunk az átmenet időszakában és éppen ezért nagyon fontos reánk nézve az, hogy jogainkat biztosítsuk és abból ne engedjünk.

Arról, hogy a tisztikar a multban hogyan bánt velünk, egyesek mire használtak fel bennünket és mit követeltek tőlünk, most már ne beszéljünk, legyen az a keserűség a multé, de a jövőre nézve igen is a leghatározottabban tiltakozunk minden lealázás és jogtalan kihasználás ellen és követeljük, hogy velünk állásunk-

nak megfelelően bánjanak. A legcsekélyebb lealázást is szóvá kell tenni és orvosoltatni, mert különben a régi mederbe sülyedünk.

A tisztviselő és altiszt gondolkozzék önállóan előjáróival szemben legyen tapintatos és előzékeny, de előzékenysége ne aljasodjék le a lakájszolga szerepéig. Előzékenységében tartson határt és tekintse magát is embernek, a kinek nemcsak kötelességei, de jogai is vannak.

Tartózkodni kell a henczegő modortól, de ilyent az előjáróktól sem szabad eltérni. Az előjárók leereszkedő bizalmasságát kellő udvariassággal kell fogadni; velük szemben azonban kissé tartózkodónak kell lenni és — lealázásunkra irányuló — minden törekvésüket vissza kell utasítani. A tisztviselő és altiszt az államhatalomnak legalább is olyan hasznos tagja mint a tiszt, ennél fogva becsületes munkája után joggal megkövetelheti, hogy vele az őt megillető hangon beszéljenek, benne tisztviselőt, illetve altisztet lássanak.

Reméljük, hogy a tisztikar a változott viszonyokat helyesen felismerve, tartózkodásából enged és előzékenységünket nem szolgai kötelességnek tekinti, hanem azt rokonszenvével honorálja.

HIREK.

Előfizetési felhívás. Minthogy a szárnyparancsnokságok nagyrésze lapunk útján történt felszólításra sem küldte be az örseik után járó előfizetési díjakat, magunknak kell arra törekedni, hogy egyedüli szaklapunk: a «Csendőrségi Lapok», a mely a szocialdemokrata elveknek megfelelően, korlátlan szócsőve a csendőri érdekek hirdetésének és istápolásának, anyagi tekintetben fennakadást ne szenvedjen. Arra az örvendetes körülményre való tekintettel, hogy bajtársaink nap-nap után már most is nagy számban rendelik meg lapunkat, felkérjük bajtársainkat, hogy ne várják be, míg mindannyiukra nézve kötelezővé tesszük a lap előfizetését, hanem maguk igyekezzenek azt megrendelni. Felhívjuk ennél fogva összes bajtársainkat, hogy a «Csendőrségi Lapokra»-ra

minél hamarabb és minél tömegesebben fizessenek elő, még pedig az adminisztráció megkönnyítése végett lehetőleg mindenki egész évre, mert határozottabb kiszámítással és kevesebb költséggel csak így tudjuk a lapot előállíttatni és az adminisztrációt is kevesebb munkával ellátni.

A Csendőrségi Lapok előfizetési ára egész évre 12 K, fél évre 6 K, negyedévi előfizetést nem fogadunk el. A lap előfizetési ára, az előfizető nevének és pontos czimének megjelölésével: «A Csendőrségi Lapok kiadó hivatalának Budapest IV. Egyetem utca 4. szám.» posta utalványon küldendők be.

Választások előtt. Lapunk legközelebbi számában fogjuk ismertetni csendőr-elvtársainkkal a választások körüli leendőiket és kötelességüket. Addig is kérjük az elvtárs-

kat, hogy minden olyan helyen, a hol szocialista pártszervezet van, lépjenek a vezetőséggel érintkezésbe az egységes eljárás végett. Egyetlen csendőrnek sem szabad a választástól távollartania magát. Minden csendőrnek erkölcsi és becsületbeli kötelessége a szocialista listára adni szavazatát.

Propaganda körut. Már több ízben megemlékeztünk arról, hogy vezetőségünk tagjai minden kínálkozó alkalmat felhasználnak arra, hogy az ország legtávolabbi részein állomásozó bajtársainkat felvilágosítsák a szocialista szervezkedés fontosságáról. A legutóbbi körut alkalmával a Zagyai József irodafőnököt, Prileszky Gyula irodaigazgató és Kossuth Kálmán százados elvtársakból álló bizottság bejárta Sárospatakot, Sátoraljaujhelyet, Kisvárdát, Nyíregyházát, Kisujszállást, Szolnokot, Jászberényt, Gyöngyöst, Egert, Miskolczt, Mezőkövesdet, Putnokot és Szikszót. Zagyai József irodafőtiszt egyesületünk főtitkára mindenütt ékes szavakkal és általános tetszés közepette hirdette a szervezkedés szükségességét kimerítvén és példákkal illusztrálva magyarázta a bizalmi férfiak kötelességét, behatóan figyelmeztette csendőr kartársainkat az öntudatos és szakszervezeti fegyelem betartására különösen pedig igen élénk színekkel ecsetelte az elkövetkező képviselőválasztások alatt a csendőrségnek szociáldemokrata szempontból való igen mélyreható szerepét. Megállapíthatjuk és pedig örömmel, hogy e bizottság nem végeztet hiába való munkát. Bizonyítják állításainkat azok a felszólalások, a melyek a gyűléseken elhangzottak, különösen Sátoraljaujhelyen Kiss János főellenőr, Kisujszálláson Somogyi János és Juhos Károly segédfelügyelők és Miskolcson Orbán József irodafőtiszt felszólalásai adták tanubizonyosságát annak, hogy minő értékes elemeket nyert a szociáldemokrata párt az öntudatra ébredt csendőrségben. De külön kiemelendőnek és követésre méltó példának tartjuk Kósern István segédfelügyelő munkáját, a ki őrsállomásának Egerfarmosnak a szociáldemokrata eszméktől idegenkedő földmivelő népét teljesen a szocialista táborba egyesítette.

Közgyűlés. A Csendőrségi Lapok legutóbbi számában megírtuk, hogy egyesületünk közgyűlést tart. A közbejött képviselőválasztások miatt azonban a közgyűlést későbbi időre halasztottuk, a melyről a bajtársakat kellő időben fogjuk értesíteni.

Illetékváltozásra vonatkozó ideiglenes szabályok kiadása. A status rendezésével kapcsolatban az újonnan rendszeresített illetékek már 1919. évi január 1-től váltak esedékessé, ennél fogva, hogy ezen új illetékek minél hamarabb kiűzethetők legyenek, ezek mikénti fel-

számítására és kifizetésére vonatkozólag a belügyminisztérium rendeletileg ideiglenes szabályt dolgozott ki, mely a napokban fog kiadatni. Egyidejűleg intézkedés történt aziránt, hogy az illetékekre vonatkozó szabályok már most átdolgoztassanak, mely célból megfelelő számú gazdasági tiszt, tisztviselők és altisztek berendeltettek.

Az első fény. «Naphoz az arczczal!» — fejezte be Kunfi elvtárs a Vigadóban a fővárosi tanítóknak tartott nagyszabású előadását és kulturprogramját. A forradalom azt a hajnalt kell, hogy jelentse, a mely kivezet az eddigi sötétségből, a mely fölszabadítja és megtisztítja az agyakat az évszázados butítás kábultságától és a tudás és világosság felé vezet. Öntudatos, fölvilágosult, egyenes gerinczű, az élet minden komoly munkájára, de minden szépségére is érett embereket nevelni: ez kell, hogy feladata legyen az új iskolának. Kidobni minden régi, eredménytelenül agyonterhelő és gonosz tendenciával butító könyvet és tantárgyat az iskolából és helyette az életre nevelőket bevinni. Olyan sokat harcoltunk ezért eddig szóval és írásban, de az uralmon lévőknek az agyonnyomorított lelkű, tudatlan emberek voltak a kedvesek, a kiket azután kizsákmányolhattak és kisémmizhettek az élet minden javaiból és szépségeiből. És azok a tanítók voltak a kedvesek, a kik a sötétséget borították a lelkekre, alázatosságra, szolgaságra neveltek. Ennek a tudománynak volt a legfőbb mestere az egyház, tanítói a papok, tantárgya a vallásoktatás. És teljes világosság addig nem gyulhat ki a lelkekben, a tompult szemet nem lehet a naphoz emelni, míg ezt a tantárgyat rákényszerítik a zsenge gyermekagyakra, megterhelik, megkötik vele. A forradalom meghozta a lehetőségét annak, hogy régi követelésünk megvalósulhasson: a vallásoktatást ki kell küszöbölni az iskolából, nem szabad kényszerszertantárgynak lenni, legyen a vallás mindenkinek magánügye. Az első lépés már megtörtént ebben az irányban, az első fény kicsillant az éjszakából és hisszük, hogy meglesz lassan a teljes virradat. Az első iskola, a hol a hitoktatás megszűnt, az újpesti Béla-utcai iskola. E hó 14-én folyt le az esemény az intézet irodájában nagyszámban egybegyűlt szülők, a kerület bizalmi emberei és a Munkástanács tagjai előtt. Erdödi Lipót igazgató elvtársunk kijelentette a megjelent hitoktatónak, hogy a szülők egyhangú nyilatkozata alapján és a Munkástanács határozatából az intézetben minden felekezet részére megszűnik ez időtől kezdve a hitoktatás. Egyben megnyugtatta a szülőket, hogy tanítótársaival egyetemben hittan helyett társadalmi erkölcs tanait fog tanítani a gyermekeknek és a társadalmi erkölcs tanait fogják az iskola nevelését és tanítását áthatni.

**Szervezett csendőr
előfizet a «Népszavára».**

A romániai táboricsendőrparancsnokságnál beosztva volt bajtársak figyelmébe! *Elszámolás.* A volt bielitzi cs. és kír. tábori csendőr tartalékosztágarancsnokság által létesített «Özveggy és árvaalap» (Vascsendőrakció) javára a volt romániai táboricsendőr parancsnokság legénysége által gyűjtött következő összegek folytak be: 1. A pitesti-i táboricsendőr járásparancsnokságtól 41·90 K. 2. A balsui járásparancsnokságtól 301— K. 3. A rimnicul sarati járásparancsnokságtól 140— K. 4. A vidai járásparancsnokságtól 688— K. 5. A vidai járásparancsnokság által Hajdu Sándor alörrmester és Szőke Mihály pótcsendőr tizedes siremlékére gyűjtött összeg 400— K. Összesen: 1570·90 K. *Ebből:* A vidai járásparancsnokság által gyűjtött összegből Skrilecz János 2. oszt. örmester visszakért 65— K. Marad 1505·90 K. Miután a forradalom következtében ezen adományokat a jelzett alap céljaira fordítani ellenkezett volna az adakozók intencziójával, visszafizetni pedig leküzdhetetlen akadályok miatt lehetetlen volt, a pénzt beszolgáltató járásparancsnokok az adakozók nevében azon óhajukat fejezték ki, hogy a gyűjtött összeg a háborúban elesett csendőrök özvegyeit és árváit segélyező alap céljaira fordíttassék. Ezen kívánságnak megfelelőleg az összegyűlt 1505·90 K összeget a «*Háborúban elesett csendőrök özvegy és árvaalapja*» javára a magyar III. számú csendőrkerületi parancsnokságnak beszolgáltattam és erről az érdekelt bajtársakat ezen uton értesitem. *Preyer László* százados a romániai táboricsendőr parancsnokság volt segédtisztje.

Szolgálati könyvek átdolgozása. Változott viszonyokra való tekintettel, szolgálati könyveink sem maradhatnak az eddigi szellemben, ezek átdolgozása iránti intézkedések folyamatban vannak. A szóban forgó utasítások módosítására kirendelendő bizottságban a tisztviselői kar is megfelelő számban képviselve lesz.

Kérelem. Bács János, Biharmegye micskei örsbeli alörrmester kéri unokabátyát Gál József 2. o. örmestert, a ki az I. kerület küüllővári örséről elmenekült, hogy címét vele közölje.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Hajdnbőszörményi csendőrség. Az a bizalmatlanság, amely H. M. nevű bajtársuk ide küldött leveléből következtetve, a régi altiszti, most tisztviselői kar ellen irányul, hogy t. i. az csak a saját érdekeivel törődik, az önkét pedig elhanyagolja, teljesen indokolatlan. Olvassa el még egyszer, de figyelmesen a Csendőrségi Lapokat, az eddigieket úgy, mint az ezutániakat, akkor meg fogja érteni, hogy nincs igaza.

Szászvári csendőrség. Már többször és többeknek megíztük, hogy az örsök közgazdálkodása most már teljesen a tagok magánügye. Azt tehetik vele, a mit akarnak. Ha fel akarják oszlatni az egész vagyont a részesek között a legutolsó fillérig szétoszthatják. — Rendelet megy. — Később, ha újból fel akarják állítani, mert fel fogják állítani bizonyosan nemcsak önök, hanem más örsbeliek is, új alaptőkéket fognak befizetni.

Remény. Eddig úgy volt, hogy minden újból belépő csendőr három évre kötelezte magát. Hogy ezután is úgy lesz-e vagy másképp, azt nem tudjuk. Rangja és vizsgája azonban mindig érvényben marad.

Vitézségi érmes. Bodrogszerdahely. A vitézségi érmek beváltásáról, jobban mondva az érem-pótdíjak egyszersmindenkorra való megváltásáról beszélni ma még korai. Ez még csak tervezgetés, de nem határozott megállapodás.

Menekült G. F. A kért rendelet már kiadatott, de figyelmeztetjük, hogy tévedésbe ne essék, mert az a három havi illeték *fizetési előlegként* lesz kiadva, s mint ilyen később vissza kell térítenie, hacsak véletlenül el nem engedik.

Sashalom. Csak a 3. és 4. számot, mert az ez évi 1. és 2. szám teljesen elfogyott, múlt év december havában pedig lapunk nem jelent meg. Ennél fogva az ön előfizetését 1919. január 1-től június 30-ig tartó félévre könyveltük el. 2. A Magyar Csendőrök Országos Egyesületének az alapszabályok szerint, nyugdíjas csendőr tagja nem lehet.

Sz. I. 1889. Lapunk jelen számának Hivatalos részében megtalálja a feleletet.

Szerkesztőség: Közalkalmazottak Országos Szövetsége IV., Aranykéz-utca 2. sz. Ide küldendők a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemények, a borítékon ezzel a jelzéssel: «Csendőrségi Lapok részére».

HIVATALOS RÉSZ.

részéről a közvetlen előljáró parancsnoksághoz — előterjesztendő.

Kelt Budapesten 1919. évi márczius hó 3-án.

Böhm Vilmos s. k.

38939.

39—919. sz.

Körrendelet.

A csendőr legénység növelésére nézve eddig érvényben volt szabályokat hatályon kívül helyezem. Ezentúl a csendőr tisztviselők, csendőr altisztek és csendőrségi próba szolgálaton levő egyének engedély nélkül köthetnek házasságot.

A házassági anyakönyvi kivonat szolgálati uton az előljáró csendőrkerületi parancsnoksághoz — valamely csendőrkerületi parancsnokság alá nem tartozó egyének

55434

39. sz.

Körrendelet.

Az 1918. évi 33954/eln. 2a—1918. számú hadügyminiszteri rendelettel (1918. évi 113. számú Kisközlöny) rendszeresített «Azonossági igazolvány»-nyal minden tényleges szolgálatban álló csendőregyén (tiszt és legénység egyaránt) ellátandó. A csendőregyéneknek esetleg birtokában levő korábban kiállított «Azonossági igazolvány-ok» bevonandók és megsemmisítendőek.

Az «Azonossági igazolvány»-ok megrendeltettek s az alábbiak szerint kiállításra hivatott csendőrparancsnokságok által a szükséghez képest kizárólag a csendőrségi felszerelési anyagraktár parancsnokságtól igénylendő.

Az «Azonossági igazolványok»-at a csendőr szárny- és pótszárnyparancsnokságok állítják ki az állományukba tartozó csendőregyének részére. Próbacsendőrök csendőrségi próbaszolgálatra való belépésük (felszerelésük) alkalmával a pótszárnyparancsnokság által «Azonossági igazolvány»-nyal azonnal ellátandók. Valamely szárny- és pótszárnyparancsnokság állományába nem tartozó csendőregyének részére az «Azonossági igazolvány»-t a közvetlen előjáró parancsnokságuk állítja ki.

A fentiek szerint kiállításra hivatott parancsnokok a saját személyükre szóló «Azonossági igazolvány»-ok kiállítására is hivatottak.

Az «Azonossági igazolvány»-t minden csendőregyén magánál hordani köteles.

Az «Azonossági igazolvány» céljaira csupán még nem használt s a tulajdonost kétségbevonhatlanul felismerhetővé tevő fénykép használható.

Az «Azonossági igazolvány» a kiállító parancsnokság stb. jól látható bélyegzőjével és a parancsnok jól olvasható sajátkezű aláírásával legyen ellátva.

A tényleges szolgálatból való kilépés alkalmával az «Azonossági igazolvány» az illető csendőregyéntől feltétlenül bevonandó és megsemmisítendő.

Az «Azonossági igazolvány»-ok érvénye azon naptári évre terjed, melyben kiállítottak. A következő évre (évekre) szóló érvényesség az igazolvány 3. oldalán «Érvényes 19... évre» záradékkal a közvetlen előjáró parancsnokság részéről s ha ez nincs helyben, a helybeli legmagasabb csendőrparancsnok részéről hivatalos bélyegzővel és a parancsnok aláírásával minden év január hó 1-én igazolandó.

Ugyancsak az «Azonossági igazolvány» 3. lapoldalán jegyzendő fel a tulajdonos beosztásabani illetve rendfokozatában beállott változások is, mint pl.: «Járásör-

mesterré (1. o. őrmesterré) kineveztetett», vagy «Nagyenyedi szárnyhoz áthelyeztetett» vagy «Beosztása balászfalvi őrs» stb. Ezen bejegyzések mindenkor a közvetlen előjáró parancsnokság, illetve ha ez nincs helyben a helybeli legmagasabb csendőr parancsnok hivatalos bélyegzőjével és a parancsnok sajátkezű aláírásával látandók el.

Kelt Budapesten, 1919. évi márczius hó 3.-án.

Böhm Vilmos, s. k.

1483. szám.
szv. 1919.

Pályázati hirdetés.

Két irodaszolgai állás a székesfehérvári VI. sz. csendőrkerületi parancsnokságnál. Törvényesen rendszeresített fizetés, családi pótlék stb. mint illetékek és emellett az egyéb háborús illetmények.

Feltételek: Szellemi és testi alkalmasság, magyar nyelv szóban és írásban, számolás négy alapműveletben.

Hadi szolgálatban állott alkalmas, valamint igényjogosult igazolványos altisztek elsőbbséggel bírnak.

Sajátkezűleg írt, születési, hatósági orvosi bizonyítvánnyal, katonai igazolvány és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt pályázatok folyó évi március hó végéig a VI. számú csendőrkerületi parancsnokságnál Székesfehérvár nyújtandók be.

Székesfehérvár, 1919. évi március hó 6-án.

A VI. sz. csendőrkerületi parancsnokság.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállit kerékpárt, beszélő-gépet varrógépet, karbid-lámpát asztalra, karbid-gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellismerő leveleim ezerszámra vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon: József 60-40 —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkknél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betét az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézkedések és cheques beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

Csendőrségi sapka — K 45.—
 Nickelozott kard — 60.—
 Farukötő bőrből K 22.—, selyem paszományal — 27.—
 Selyem kardbojt nagy lapos K 11, selyem kardbojt nyitott — 16.—
 Selyem kardbojt nyitott 10 cm. K 14 —, bilincs-lakat — 15.—
 Isphán kardbojt csukott K 350, selyem kardbojt csukott — 7.—
 Barna lakbor derékszij kardhüvely táskával — 20.—
 Derékszij-csatt aranyozott K 4.—, bilincs vagy fűzőlánc — 1250

Örmesteri gallérpaszomány

ezüstözött méterje	6 %	13 %	16 %	18 %	20 %
	4.—	7.—	8.50	10.—	12.—
selyemből		4.50	5.50	6.50	7.—

Selyem csillag tucatzja K 4.—. Csont csillag tucatzja — 3.60
 Járortáska tehenbőrbeli — 50.—

Alapított 1852. évben.

Mindennemű osendőrségi **EGYENRUHÁZATI CZIKKEK**

legolcsóbb napi árak mellett

SPITZ BERNÁT

elsőrangú egyenruházati és hadfelszerelési áruházában

**BUDAPEST, V., Fürdő-utca 9. sarokház.
 V., Erzsébet-tér 1. szám.**

Az egész világot uraló eredeti THE CHAMPION

kerékpárkat dupla harang-csapágygal és szabadonfutóval.

KERÉKPÁRALKATRÉSZEKET

az egész világon létező összes

kerékpárakhoz,

nagybani eredeti gyári

árban szállítunk.

Külső hegyi gummi 110 korona. — Belső gummi 70 k.

LÁNG JAKAB ÉS FIA

kerékpár- és alkatrész-nagykereskedők

Budapest, VII., József-körút 41.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A MAGYAR

BÜNTETŐTÖRVÉNYEK és SZABÁLYOK

MAGYARÁZATOKKAL és JEGYZETEKKEK.

KÉZIKÖNYV.

A magyar csendőrség, állami, városi és községi rendőrség, valamint általában az összes nyomozó hatóságok és nyomozó közegek részére.

A könyvnek bolti ára 15 korona, csendőröknek 10 korona. Posta-utalványok beküldése után portómentesen küldjük meg.

Megrendelhető: DARVAS ADOLF, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

HIRDETÉSEK

felvételnek a

„Csendőrségi Lapok”

kiadó-hivatalában

IV., Egyetem-utca 4.

Csendőr urak régi és legjobb bevásárlási helye

Kézi és asztali karbidlámpák, karbid, zseblámpa, aranyelem, öngyújtó, borotva-készletek, pengék, gramofontűk, lemezek, nagy tömeg géprész és felszerelés minden árban!

SZÁNTÓ LAJOS

kerékpár, varrógép és beszélőgép főraktárában

Korzómozi házban.

SZEGEDEN.

Városháza mellett.

ÚTMUTATÁS

A BÜNÜGYI NYOMOZÁS

alkalmával követendő eljárásra nézve
 a magyar csendőrség számára.

Irták:

Dr. KÁRMÁN ELEMÉR és SOLTÉSZ IMRE

nagyváradai ügyész

magyar osendőr-főhadnagy,
 a nagyváradai csend.lak.tan.

Negyven ábrával. (Kotzó Emil fényképfelvétel.)

A könyvnek bolti ára 4 K, csendőröknek 3 K.

Megrendelhető: DARVAS ADOLF, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Viszketegséget, sömört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCHE-féle eredeti törvényesen védett

„Skaboform”-kenőcs.

Nem piszkít, teljesen szagtalan. — Próbatégely 4 K, nagy tégely 6 K, családi adag 15 K. Budapest részére kapható: Török J. gyógyszer-tárában Király-utca 12.

Vidékre rendelési cím:

Dr. FLESCHE E. „Korona”-gyógyszertára, GYŐR.
 „Skaboform” névjegyre ügyeljünk.